

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון י' כסלו תש"פ | דף היומי בבלי: גדה מו.

דף היומי בהלכה: מסימן תמ"ז סעיף ח' עד סעיף ט'.

מוסר: שמירת הלשון - שער התבונה פרק ט"ז 'והנה בדרך' עד פרק ט"ז 'הג"ה ונוכל'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער אהבת ה' פרק ב עד פרק ג

קיבל ויזה לארה"ב בגלל... החלום של הקונסול | הנערה היתומה ממיר שלחה מכתב להקב"ה | 1777

הסיפור היומי

**"לפתע עלתה דמותו של רבי מיכל יהודה מול
עיני... אמרתי לעצמי: איך אוכל לאכזב אותו?!"**

סיפורו המרגש של תלמיד לשעבר בישיבת פוניבז' לצעירים

כמובן לא הוצאתי מפי כלום. רבי מיכל יהודה חזר ואמר: 'נו, סעדיה, למה אתה בוש מלומר לנו בקול?'. חזרתי והשמעתי איזה קול הברה מבלי לומר דבר ברור. רבי מיכל יהודה לא נכנע וחזר וביקש: 'אולי תאמר לנו בקול יותר ברור?'.

"אתה רצית להוציאני ממצר, ואמרת: 'הרב, סעדיה אומר כך וכך וכך... כמובן שכולם הבינו שלא אמרתי לא מיניה ולא מקצתי', והבינו שאתה אמרת משלך בלא כל קשר להברות המשונות שהשמעתי. וכמובן שרבי מיכל יהודה בחכמתו גם הבין היטב את המצב. אך מיד כשגמרת לומר, פתח רבי מיכל יהודה ואמר בהתלהבות: 'יפה, יפה מאוד! סעדיה, אתה הרי יודע כל כך יפה, אני יודע שאתה יודע ברור, למה אתה בוש מלומר בקול? יפה מאוד אמרת!' ומיד המשיך בשיעור."

ממשיך אותו תלמיד ומספר לחברו: "דע לך, כשגמרנו את הישיבה, אני לצערי לא המשכתי באהלה של תורה אלא התדרדרתי והלכתי לצבא. השתדלתי לשמור קצת על קיום המצוות, אולם מיום ליום הדרדרתי. יום אחד קמתי בבוקר וחשבתי, לשם מה אני מניח תפילין, מה לי עם זה? מהיום לא אניח יותר. אך לפתע

אחד מוותיקי התלמידים משנותיה של ישיבת פוניבז' לצעירים נתקע פעם באחד הכבישים הביעירוניים בארץ. בקושי שירך דרכו לתחנת דלק קרובה לבקש עזרה. לפתע בהיותו שם נכנס רכב לתחנה, ממנו יוצא איש חרדי למהדרין וניגש להציע עזרתו.

האיש הכירו מיד ושאל אותו: "האם אתה מכיר אותי?" אמר לו התלמיד: "לא, אינני מכירך". אמר לו האיש: "האם לא זכור לך השם 'סעדיה שמעוני'? הלא למדתי איתך בישיבה קטנה?"... ואז מיד נזכר התלמיד בשם הזה.

אמר לו האיש: "אזכיר לך משהו... אולי אינך זוכר, אני לא הייתי תלמיד מצטיין ולא הייתי קשוב ללימודים כלל. יום אחד כשלמדנו אצל רבי מיכל יהודה, במהלך השיעור פנה אלי הרב ושאל אותי: 'סעדיה, אולי תחזור לנו מה שאמרנו כעת?'. כמובן שלא ידעתי מה לענות ושתקתי. רבי מיכל יהודה חזר וביקש בעדינות: 'נו, סעדיה, למה שלא תגיד לנו מה הסברנו כאן בסוגיא?'

"אני, שלא הקשבתי כל כך בלשון המעטה, לא ידעתי לחזור על הדברים והתחלתי מגמגם ומלמל כאילו חוזר על משהו, אך

בגידה ברב הצדיק הקדוש שכל כך שמר על כבודי. לא אבגוד בו!
"סיימתי את הצבא ושבתי ללמוד בישיבה. ב"ה זכיתי לבנות
בית ולהקים דור של בנין וחתנין רבנן עמלי תורה, והכל בזכותו
של אותו צדיק ובזכות חכמתו איך ידע לנהוג עמנו, תלמידיו,
לכבדם ולשמור על כבודם בכל מצב".

(דובב שפתיים כסלו תשע"ח)

עלתה לי דמותו של רבי מיכל יהודה מול עיני, ואמרתי לנפשי:
איך אוכל לאכזב ולבגוד ברב הצדיק הקדוש הזה כשהוא כל כך
שמר על כבודי... והתחזקתי להמשיך לשמור באדיקות על קיום
המצוות.

"כך גם היה לאחר זמן, כששוב נחלשתי וחשבתי להסיר ממני
כל עול, אך שוב הופיעה דמותו הקדושה מול עיני ואמרתי - זוהי

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

פרשת השבוע

**הנגיד התאונן באוזני רבינו: "נדבתי בנין לישיבה,
ואחר כך ביקשתי מהם להכניס בחור טוב בינוני,
זהם לא הסכימו - היכן היא הכרת הטוב שלהם!?"**

שו"ת מורתק מומרן הגר"ח קניבסקי שליט"א בענייני החזקת תורה

לא יידעו ללמוד איזה שכר יש להם בכך? זה עונש. על כורחך
שיידעו ללמוד". [רבנו אמר זאת בשמחה גדולה רבה כמי ששמח
בשבילם - כמה טוב יהיה להם שיידעו ללמוד!].

נכנס פלוני לחדר ואמר, כי בעבר הרב קניבסקי אמר לו אל
תתרגל לומר 'תודה רבה' על תרומה שאתה מקבל, כי הגביר הוא
זה שצריך להודות לך על הזכות העצומה שאתה זיכית אותו. מה
שאתה כן יכול, זה לברך אותו, וכגון לומר לו: "תזכה למצוות".

"אינני זוכר שאמרתי כך, אבל נכון שכך היה צריך להיות
[שהעשיר לא יבקש תודה] אע"פ שבוודאי על פי דין אין שום
איסור לומר תודה לתומכי תורה המעניקים מכספם למען עולם
התורה והעניים שבישראל".

אבל הנה בברכת כהנים, שזו מצות עשה והכהן חייב בה, מ"מ
כתב במשנה ברורה שהמנהג לומר לכהנים יישר כוח?

השיב רבנו: "אבל לא כתוב תודה, אלא שנותן לו ברכה. יישר
כוח' זו ברכה.

אמרתי: איתא בחז"ל (ירו' ריש שקלים) ישראל נתבעים
ונותנים. והנה אם הם נתבעים, על כורחך שיש תובע, ולכן
כשנכנסים לבית גביר יש שנהגו לדבר חזק וללחוץ אותו לתת.
אכן, היום במצב העולמי הכלכלי הקשה, יש שירדו מנכסיהם
והמתרים התובע אינו יודע מכך, ואם ילחץ והוא לא יכול לתת,
הוא סתם מכניס אותו באי נעימות וצער. השאלה, האם לשנות

"ויגע בכף ירך יעקב" (בראשית לב כו)

זוהר פרשת וישלח: "וירא כי לא יכול לו, מה עבד - מיד ויגע
בכף ירכו, דאתחכם לקבליה. אמר, כיון דאתברו סמכין דאורייתא
מיד אורייתא לא אתתקף".

**רבים מתומכי תורה משגרים את שאלותיהם לרבינו מרן הגר"ח
קניבסקי שליט"א להכוונה והדרכה - כיצד לזכות בחיי נצח. רבנו
מכוונם בעצה טובה. הם גם מביעים לפעמים צער וכאב על מצבם.
נגיד מתומכי תורה שיחי' התאונן באוזני רבנו, כי נדב בנינים
רבים לישיבות ואין לבעלי המוסדות הכרת הטוב כלפיו. לדוגמא,
הוא נדב בנין לישיבה ואח"כ ביקש להכניס בחור טוב בינוני, ולא
מצוין, ולא הסכימו. היכן הכרת הטוב?! כמו כן סיפר כי פלוני למד
אתו בחברותא, וכאשר גמר לקבל את הכסף פתאום אין לו זמן
ללמוד עמו.**

"הם עושים לך טובה, כי על ידי זה, כל החשבון ישולם לך
בעולם הבא, ואדברא הנהגתם אתך באופן שיש לך צער מכך,
זה חלק מהשכר הגדול של המצוה [ורגיל רבנו להראות דברי
הירושלמי בפאה פ"ח ה"ו כדון איכא אגר טוב ע"ש].

מה לומר בדינר על החזקת התורה?

"תאמר להם שהחפץ חיים [שמירת הלשון ש"ג פ"ו] כתב
שהללו המחזיקים תורה לעתיד לבוא הם יידעו ללמוד, שהרי כתוב
שיישבו במחיצת תלמידי החכמים - 'בצל החכמה בצל הכסף', ואם

פלוני שואל: מה עדיף לו, לבנות בית המדרש או להחזיק אברכים?
"החזקת אברכים עדיפה".
 יש לו עשרים אברכים שהם שאר בשרו, האם עדיף להחזיקם,
 או לתת את התרומה לכולל כללי ציבורי?
"קרוב קודם".
 ביקרתי בבית הנגיד העשיר... בלוס אנג'לס, והראני מכתב
 מרבנו אליו שיתן אלף ש"ח לכל אברך לכוללים של... והרב כתב
 שם ברכות בעבור זה, ושאלני האם הברכות רק אם יתן הכל?
**"אם הצורך שלהם בסכום הנ"ל והוא נותן חצי, אם כן - חצי
 נתינה חצי ברכה".**
 (דברי שיח וישלח תשע"ח מתוך 'כל משאלותי')

את הגישה, או שמא התובע צריך לעשות חשבון ומטרה שלו,
 והוא יעשה חשבון שלו?
**"גם בשנים כתיקונם אין צורך לחוץ ולתבוע, אלא לבקש
 ברכות ובעדינות. ומה שנזכר הלשון 'נתבעין' הפשט נתבעין על
 ידי בקשה, ולא דוקא בתביעה כפי שאמרת".**
 אמרתי לרבנו כי אבי זצ"ל ייעץ פעם לפלוני ואמר לו, כי אין
 לו צורך להתבייש מהנדיב: אתה הרי עושה לו את הטובה הגדולה
 ביותר שאפשר, ומה לך להתבייש?
 רבנו הפטיר: **"לפעמים יש שטועים לחשוב כי רק הם העושים
 לנו טובה, אך הנכון הוא שאנו עושים להם טובה גדולה, ובוודאי
 שעליהם לשמוח בכך".**

חדשות דרשו

**"תחושת הסיפוק שאנחנו מרגישים בסיומו
 של עוד יום עבודה מפרך, היא הרגשה
 שאי אפשר לתאר אותה במילים"**

**הרב יוסף יום טוב זלוטניק, מספר על העבודה ב'דרשו' ועל העומס האדיר
 בגלל הגידול במספר הנבחנים לקראת סיום המחזור ה-י"ג של הדף היומי**

של הדף היומי, מדפיסים עשרות אלפי מבחנים יותר ממה שהיה
 עד כה, ומקדימים את העבודה ככל האפשר כדי שנוכל לעמוד
 בלחץ של תחילת המחזור הבא. מה גם שאנחנו צריכים לשלוח
 מבחנים לעשרות סניפי 'דרשו' ברחבי העולם, והמשלוח צריך
 להתבצע זמן רב מראש.
 "זה באמת לא פשוט וזה מצריך הרבה מאוד מאמץ, אבל אני יכול
 להעיד גם על עצמי וגם על חברי כאן ב'דרשו' שאנחנו עושים את
 העבודה הזאת בשמחה רבה, כי אנחנו יודעים שכל תוספת מאמץ
 מצדנו משמעותו עוד יהודי ועוד יהודי שלומד 'דף היומי', חוזר ומשנן
 ושוב חוזר. זאת השליחות שלנו, ואנחנו עושים אותה בשמחה גדולה.
 "אנחנו גם יודעים שאת העומס האמיתי בעבודה עדיין לא
 ראינו. זה הולך להגיע רק אחרי הסיום, כשניערך למבחן הראשון
 של המחזור החדש. זאת עבודה מאוד אינטנסיבית אבל תחושת
 הסיפוק שאנחנו מרגישים בסיומו של עוד יום עבודה מפרך, היא
 הרגשה שאי אפשר לתאר אותה במילים".

יעקב א. לוסטיגמן
 לקראת הסיום הגדול של המחזור ה-י"ג של 'הדף היומי',
 פנינו לרב יוסף יום טוב זלוטניק, מנהל מערך ההדפסה של מבחני
 'דרשו', שמספר לנו על העבודה בשטח, ועל ההיערכות המיוחדת
 לקראת הסיום וריבוי המבחנים שיבוא בעקבותיו בעז"ה.
 "במשך השנים צברנו ניסיון רב בנושא המבחנים, ואנחנו
 יודעים להיערך מראש לעומסים הגדולים הצפויים ליפול על
 המערכת בתקופות שונות, ובמיוחד בתקופה של אחרי הסיום
 הגדול, כשאלפים רבים מצטרפים לנבחני 'דרשו' בתקופה של
 תחילת מחזור לימוד חדש.
 "מדובר בתוספת עבודה משמעותית לכל אחד מעובדי 'דרשו',
 כולנו מתאמצים בימים אלו מעל ומעבר, ואנחנו גם יודעים
 שהמאמץ יצטרך להיות הרבה יותר אינטנסיבי אחרי הסיום,
 כשמספר הנבחנים יגדל עוד הרבה יותר. אנחנו כבר עכשיו
 שולחים לדפוס את המבחנים של המבחן הראשון במחזור הבא

***4992 או 077-2222-666**

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

היא הכניסה את המכתב לתוך מעטפה, וכתבה עליה: "לאבי שבשמים". אחר שמה פניה לעבר הגינה שמחוץ לעיירה מיר, פתחה את ידה והביטה כיצד מכתבה נישא ברוח, הולך ומתעופף לאי שם...

שביבים מרתקים מתוך החוברת המיוחדת לנשות עמלי תורה היו"ל לקראת מעמדי סיום הש"ס שע"י דרשו'

לכתוב מכתב ממעמקי ליבה לאחד היחיד שיכול לעזור לה - לאביה שבשמים. על דף ניר שהיה מונח לפניה רשמה את כל התפילות שהיו שגורות בפיה בשנים האחרונות, והנייר שימש לה כפורקן למטען הכאב שנשאה בלבה. שוב היא תיארה את סוג הבעל אחריו היא תרה בעקביות: שקוע בלמוד, בעל מדות טובות, אשר לא יראה את עניותה כנטל. היא סיימה את מכתבה במלים: 'אתה ה' מפרנס עניים ומגביה שפלים, ודאי תוכל להענות לתפלותי. אני סומכת עליך בכל עת, בתך המסורה שינא מרים. היא הכניסה את המכתב לתוך מעטפה, אשר עליה כתבה מבחוץ: 'לאבי שבשמים'. היא שמה פניה לעבר הגינה שמחוץ לעיירה מיר, שם נעמדה והחזיקה את המכתב ברפיון לכוון האויר שמעליה. ברגע שהרגישה במשב רוח פתחה את ידה, והביטה כיצד מכתבה נישא ברוח. אחר כך שבה מיד לביתה באמונתה התמימה שמשמים יסייעו בעדה.

ימים אחדים אחרי שיגור המכתב, יצא אחד מתלמידי ישיבת מיר הנודעת לשוח בשדה. תוך כדי שינון הסוגיא שעסק בה, צדה את עיניו מעטפה סגורה שהיתה מונחת בין השיחים. הוא התכופף להרימה כדי לקיים מצות השבת אבדה, ומה מאד הופתע כשראה שהמכתב מיועד 'לאבי שבשמים'. הוא לא יכול היה להתגבר על סקרנותו, פתח את המכתב וקרא אותו בהתפעלות. הוא חזר וקרא אותו כמה פעמים והתרגש מהכאב והכנות שבהם הוא נכתב. הוא חזר לבית המדרש וניגש להיוועץ עם ראש הישיבה ולימים רבה של מיר, הגר"ר אליהו ברוך קמאי זצ"ל. לאחר שיחה קצרה אמר הבחור שהוא מוכן לשאת נערה זו לאשה. הברורים נעשו, ועד מהרה התקיימה סעודת הכלולות, כשהוא התחתן עם כותבת המכתב באומרו, כי למרות הצעות מכובדות שהוצעו לו מכל עיר ופלך, את באמונתך ותמימותך עלית על כולנה, אף על פי שהיתה בוגרת ממנו בשש שנים. כפי שאשתו יחלה, רבי יצחק יחיאל דוידוביץ בעלה התעלה והגיע למעלות גדולות בתורה וביראה. לימים נעשה למשגיח של ישיבת מינסק, והיה לרבם ומורם של הגר"י קמינצקי, הגר"י רודרמן והגר"א קלמנוביץ, זכר צדיקים לברכה.

אחת ההפתעות הגדולות ש'דרשו' מכין לקראת מעמדי סיום הש"ס, היא חוברת מושקעת וייחודית במינה המוקדשת כולה לנשות הלומדים עמלי התורה, ה'עזר כנגדו' שעומדת מאחורי כל מסיים ומסייעת בעדו להשקיע בלימוד התורה תמידין כסדרם עד הרגע המכונן של 'סיום הש"ס', ואשר יחד עמו היא ניצבת ברגעים גדולים ומרגשים אלו, כשותפה מלאה בזכות הגדולה הזו. במהלך השבועות הבאים נביא במסגרת זו שביבי מעש ועובדות מתוך החוברת הגדושה בתכנים איכותיים ומרתקים, החל משיחות השקפה מגדולי ישראל על חלקן של הנשים בלימוד תורה, הליכות, רעיונות, עובדות מרתקות על נשים צדקניות, סיפורי מופת, ועד שיחות מרגשות עם נשות לומדי תורה ומסיימי הש"ס החולקות את רשמיהן ורגשותיהן, ועוד ועוד.

אחד השידוכים הייחודיים בדור העבר, היו נישואיהם של רבי יצחק יחיאל דוידוביץ זצ"ל משגיח דישיבת מינסק, עם רעייתו הרבנית שיינא מרים ע"ה, שהיתה בוגרת ממנו בשש שנים. היה זה בעיירה מיר, ליד הגבול שבין פולין וליטא, בה גרה נערה שהתייתמה בגיל צעיר. כשבגרה הנערה, נשאה רווקה, בשעה שכל חברותיה כבר נישאו. קשייה למצא שידוך נבעו אולי בגלל היותה נמוכת קומה, ואולי גם בשל יתמותה ועניה; אבל בעיקר בגלל שאיפתה האיתנה להנשא לאדם שיקדיש את כל חייו ללימוד התורה. כדי להנשא לאדם כזה היא היתה זקוקה לתמיכה כלכלית מצד משפחתה, אך ללא אב שיסייע בעדה, לא היה מי שיוכל לסייע לה להגשים את שאיפתה הנעלה. היא עבדה כספרנית בספרייה ונסתה לחסוך את רוב הכסף שהרויחה מעבודתה כדי שתוכל לעמוד במטלתה זו להנישא לבחור ירא ד', אך השנים נקפו, חברותיה הקימו בתים, והיא נשארה בודדה ועצובה. בכל זאת היא לא ויתרה, היא לא נענתה להצעות מפתות כשראתה שבכך לא תתגשם שאיפתה הטהורה להנשא לבן תורה. יום אחד, כשישבה בספרייה בעודה מהרהרת במצבה, ההליטה

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

"מעולם לא ראיתי אותו מסתכל בחלון במשך הנסיעה! גם כשהיו פקקים, תאונות וכו', אפילו פעם אחת אני לא זוכר אותו מסתכל החוצה או מפסיק בלימוד, הוא פשוט היה מהופנט על הגמרא!"

החברותא של המשגיח הגה"צ רבי דב יפה זצ"ל מתאר את עוצם התמדתו ודביקותו בתורה

"לפני כמה שנים השתתף בבר מצווה לנכדו, ואחר זמן מסוים רצה ללכת ללמוד, ובעל השמחה התחנן שימתין עד שיבוא ת"ח גדול. הוא אמר לי שהוא כבר צמא ללמוד (למרות שגם שם ישב ולמד, כמדומה עם משניות), והיה לו קשה להמתין, אך כיבד את הבקשה. מיד אחר שהגיע אותו ת"ח הלך לבית חתנו, לקח ספר מהארון, ועוד קודם שהתיישב התחיל ללמוד, ונשאר בעמידה באותה תנוחה כמה שעות. בשלב מסוים הלכתי לישון, וכשקמתי בבוקר עוד ראיתי אותו עומד באותו תנוחה... אחרי התפלה נשאר ללמוד בביה"כ כמה שעות, וכעבור זמן נרדם על הסטנדר.

"בשנת תשמ"ז החל לכהן כמשגיח בישיבת 'קול יעקב' ועמדה לרשותו מונית מרכסים לירושלים וחזור. לאחר תקופה הישיבה היתה בקשיים כלכלים והמשגיח ביקש להפסיק לשלוח לו מונית והחל לנסוע בשלשה אוטובוסים... מרכסים לתחנה מרכזית חיפה, מחיפה לתחנה מרכזית בת"א, ומת"א לתחנה מרכזית בירושלים, ומשם לקח מונית לישיבה (בהזדמנות אמר לי פעם: אני הייתי תומך תורה גדול לישיבה. וכי לחסוך כמה אלפי שקלים בחודש זה פחות מלתת במזומן?!).

"אבי שליט"א שאל על כך את המשגיח ומה עם ביטול תורה? והמשגיח השיב שאין לו הבדל אם לומד באוטובוס או בבית. ושאל שוב אבי שליט"א: ומה עם שמירת העיניים? והמשגיח השיב שאינו רואה כלום. והיה קצת לפלא... והנה אחר תקופה התקשר המשגיח לבנו הגר"מ שליט"א והודיע שהיום לא יוכל לומר שיחה בישיבה, ולפליאת בנו אמר, שבטעות במקום לנסוע מת"א לירושלים הוא עלה על אוטובוס חזרה לחיפה. שאל בנו שליט"א: מתי אבא הבחין שטעה בדרך? אמר המשגיח: כשהגענו לחיפה... הוסיף אבי שליט"א: אז הבנתי שאפשר ללמוד באוטובוס כמו בבית מדרש... ולא פלא אם כן שאין בעיות של שמירת העיניים! "אחרי המעשה הנ"ל טען רה"י הגר"י עדס שליט"א שזה על חשבון הישיבה, והכריח את המשגיח לחזור למונית. אך משסודר קו ישר מרכסים לירושלים התעקש המשגיח שוב לחזור לאוטובוס, עד לפני שנים ספורות ממש.

"המשגיח היה כולו שקוע בלימוד ולא הרגיש בסובב אותו ולא הפריעה הנסיעה ללימודו. ומעניין שעד שהחל לכהן כמשגיח בגרודנא, שאז לראשונה נסע קבוע בתחבורה ציבורית, היו קשות עליו הנסיעות, אבל מאז שהחל לנסוע לזכות את הרבים לא

כך מתאר החברותא של המשגיח הגה"צ רבי דב יפה זצ"ל בשנים שניהן משגיח בישיבת 'תפארת ישראל' בחיפה: "היינו נוסעים ג' פעמים בשבוע לחיפה, הלימוד החל ברבע השתיים, מיד בעלותו לרכב בדרך לחיפה. הלימוד ברכב היה כלימוד בבית המדרש ממש. מיד שנכנסו לרכב התחלנו לחזור על היום הקודם. מעולם לא הסתכל המשגיח בחלון במשך הנסיעה. אפילו פעם אחת אני לא זוכר! אפילו שהיו פקקים, תאונות וכו', מעולם אני לא זוכר אותו מסתכל או מפסיק בלימוד, הוא פשוט היה מהופנט על הגמ'.

"מיד ברדתנו מהמכונית המשכנו בישיבה. סדר הלימוד היה: גמ' רש"י, גמ' רש"י תוס', ועוד חזרה גמ' רש"י תוס'. אחר כך רא"ש ר"ף ר"ן. טור בית יוסף. וש"ע הלכה למעשה (למדו איזהו נשך). בסוף כל יום חזרנו על מה שלמדנו באותו היום. מלבד זאת המשגיח היה עוצר באמצע הלימוד והיה הולך הלוך ושוב וחוזר לעצמו בע"פ. והכל היה בהנאה ואהבה לגמ', ובסבלנות ומתיקות כמו פעם ראשונה. לפעמים מתוך התרגשות מהגמ' היה מנשק כמה פעמים את הגמ'.

"בחזור הביתה לרכסים הינו חוזרים שוב פעם את מה שלמדנו באותו היום, וסיימנו בשמונה ומחצה ברכסים. יש לציין שהמשגיח קודם לימודו היה אומר את ה'יהי רצון', והנני רוצה ללמוד כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה' (מהשל"ה הק', מובא במהדורת עוז והדר ובמשניות תפארת ישראל) ומעורר יר"ש והרהורי תשובה - כדברי הנ"פ החיים', והיה אומר: אנחנו רוצים לעשות רצון ה', וכי אנחנו רוצים לעשות עברות!?

"קשה לתאר את שקיעותו וריכוזו בלימוד, היה נראה כאילו הוא נמצא בעולם אחר. כולו מהופנט בתורה כשיכור בבית היין, פשוט רעב ללמוד. והיה כ"כ שקוע ומרוכז בלימוד, שהנכדים היו יכולים לשחק, לצעוק ולהרעיש על ידו ולא היה שומע ומבחין כלל. "זכורני שלפני שלש שנים בשעה שהשתחרר מ'מעניי הישועה' (לאחר כמעט ג' שבועות שאושפז), הגיע לבית בתו תחי', והיתה התרגשות ושמחה גדולה. המשגיח נכנס לבית ומיד החל ללמוד. כל בני המשפחה היו עסוקים בשחרור ובשמחה הגדולה שב"ה הבריא, והמשגיח היה כמו שיכור שמצא יין, מנותק מכל ה'אקשן' שמסביבו ומרוכז בלימודו במשך כמה שעות.

הרגיש את הנסיעות.

"אגב, בהזדמנות סיפרתי למרן הגרי"ג אדלשטיין שליט"א שהמשגיח נוסע באוטובוס, והזדעזע מכך, ואמר לי שידבר עם רה"י הגר"י עדס על כך. אמרתי לו שרה"י עשה כל טצדקי שהמשגיח ייסע ברכב, והמשגיח הוא זה שאינו מוכן בשופו"א, אז ר' גרשון אמר שהוא ידבר עם המשגיח בעצמו. כשסיפרתי זאת למשגיח, אמר שהוא מבטל את דעתו לר' גרשון ומוכן לנסוע עם

רכב, רק שאשאל את ר' גרשון אם כוונתו מצד כבוד התורה או מצד בריאותו, שכן אם זה מצד בריאות - הוא רגיל לנסוע וזה לא מעייף אותו ולא נוטל ממנו כוחות, ואם מצד כבוד התורה, הוא יעשה מה שר' גרשון אומר גם אם אינו מבין. סיפרתי זאת לר' גרשון, והוא אמר: אני התכוונתי מצד שמעייף ולקוח כוחות, אבל מצד כבוד התורה - זה כבוד התורה, שהמשגיח מתנהג בפשטות. (דברי אמת וישלח תשע"ח)

אולי הסיפור שלך?
יגרום ליהודי להתחיל דף היומי!
שלח את סיפורך ל- Info@dirshu.co.il ותזכה שבזכותך עוד יהודים יתחילו ללמוד דף היומי

יהלומים מגדולי ישראל

הקונסול האמריקני הסביר ליהודי המופתע: "אני נותן לך את הוויזה בגלל החלום שחלמתי אתמול בלילה..."

מעשה פלא שהתרחש אצל הרה"ק רבי יענקל'ה מפשעווארסק זצ"ל

לאחר שנתן האיש הנ"ל סכום מסויים לצדקה עבור רבי מאיר בעל הנס, ציווה רבינו שלמחרת ילך לקונסול בשעה שמונה בבוקר. ואכן, למרות שידע האיש כי קבלת קהל מתקיימת רק משעה עשר ולא היה לכאורה טעם להגיע כה מוקדם, שמר את ציווי רבינו והגיע לשם בשעה היעודה וחיכה בחדר ההמתנה. כעבור זמן מה בא אחד הפקידים ושאל בשם הקונסול: "האם נמצא כאן אדם בשם פלוני שהיה כאן אתמול?". לשמע השאלה ענה האיש: "אני הוא שהייתי כאן אתמול". מיד הכניסוהו לחדר הקונסול ולהפתעתו העצומה קיבל תיכף את הוויזה המיוחלת. השתוממותו גרמה לקונסול להסביר מדוע שינה את דעתו: "אתמול בלילה בחלומי, הגיע אליי זקן אחד הדור פנים. הוא פנה אליי ואמר: 'מדוע סירבת לתת ויזה לאיש זה שהיה אצלך היום, האם הוא אשם בגלל שהמתרגם לא ענה כשורה?... ולכן נתתי לך כעת את הוויזה'."

לאחר מכן הלך מיודענו תיכף ומיד לרבינו וסיפר לו את כל השתלשלות הדברים ואת המופת הגדול שהיה לו. אמר לו רבינו שלא כדאי לו לספר את זה, משום שהאנשים יאמרו שהוא בעל דמיונות... (פניני עין חמד חיי שרה תשע"ז)

כאשר היו נכנסים חתנים ואברכים צעירים בתקופה שלאחר נישואיהם אל הרה"ק רבי יענקל'ה מפשעווארסק, אחת השאלות הראשונות ששאל אותם היתה: "האם כבר הכנסתם לבייתכם את קופת הצדקה של רבי מאיר בעל הנס?" בעניין זה מסופר מעשה פלא, באדם אחד ששהה פעם אחת באנטוורפן ורצה לנסוע לארה"ב, ברם כיוון שלא היה דובר אנגלית לקח עמו לקונסול של אמריקה אדם דובר אנגלית שיסייע לו לסדר את הוויזה. אולם לדאבונו, אדם זה שהיה צריך לשמש כמתרגם לא היה פיקח גדול, ולא השיב לקונסול על שאלותיו כנדרש, ועל כן החליט הקונסול שאם המתרגם לא מדבר לעניין, כנראה משהו פה לא כהוגן, ועל כן סירב לתת את הוויזה. הלך האיש לרבינו וסיפר לו את כל הדברים. ענה לו רבינו: "וכי מה יכול אני לעזור לך? יש לי רק עצה עבורך. עליך לפנות לרבי שלי, אולי הוא יעזור לך."

שאל האיש: "מיהו הרבי?" השיב רבינו: "הרבי שלי הוא רבי מאיר בעל הנס", והוסיף ואמר: "דע לך, שכל הכסף שיש לי כאן נותן בשביל רבי מאיר בעל הנס."

להתקשר לתורה

מסביב לשעון

24 שעות ביממה

חדש בקו השיעורים

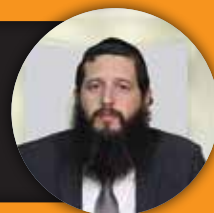
כל העדכונים וכל המידע על סיומי הש"ס של 'דרשו' עכשיו בעברית ובאידיש
שלוחה 6/1-2

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרכר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2/3-4

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר** שליט"א
ווארט עם סיפור בראי הפרשה

שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס** שליט"א
הפנתח בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** שליט"א
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

מאכל חריף שנחתך בסכין חמוץ - האם מותר לאוכלו בפסח?

בכוח החריפות הטעם 'משתבח', ואוסר. אולם, אם המאכל נחתך לפני הפסח, הדין כך: אם יש בנפח המאכל הנחתך פי שישים מנפח הסכין, טעם החמץ 'בטל' בתוכו, והוא מותר בפסח; (אלא שיש הסוברים שהוא 'חוזר ונעור' בפסח, ואוסר את המאכל). אך אם אין בנפחו פי שישים מנפח הסכין, הטעם אינו בטל.

[שו"ע תמוז, ח, משנ"ב פט, ושעה"צ קכז-קכח; וראה שו"ע לעיל, ד, ומשנ"ב כא]

כפי שלמדנו אתמול, מאכל 'חריף' שנחתך בסכין שבלוע בה טעם חמץ, אסור לאוכלו בפסח, משום שהחריפות בשילוב עם כוח דחיקת הסכין, מפליטים ממנה את טעם החמץ ומבליעים אותו במאכל.

ואיסור זה הוא אפילו אם הסכין אינה 'בת יומה', דהיינו שבשעת החיתוך כבר חלפו עשרים וארבע שעות מעת שנבלע בה טעם החמץ; ואף שבדרך כלל טעם כזה נחשב ל'פגום' ואינו אוסר,

סכין שחתכו בה מספר מאכלים חריפים - האם הם מצטרפים 'לבטל' את טעם החמץ הבלוע בהם?

במים - למרות שבדרך כלל אנו נוקטים ש'כבוש כמבושל', דהיינו שהשרייה במשך עשרים וארבע שעות כוחה כבישול; אין זה כלל גורף, ולענינים מסוימים אין הכבישה נחשבת כבישול; וכך גם בענינו, אין הכבישה נחשבת כבישול, משום שאין בכוחה להפליט טעם ממאכל אחד לשני, כך שאין טעם כל המאכלים מצטרף יחד.

[משנ"ב תמוז, פט, ושעה"צ קכח]

בהמשך לאמור: סכין שבלוע בה טעם חמץ, וחתכו בה מספר מאכלים חריפים, שכל אחד מהם אין די בנפחו כדי 'לבטל' את טעם החמץ, ואחר כך בישראל יחד, לפני הפסח - יש אומרים שהבישול מצרף את כולם כדי לבטל את הטעם, כך שאם יש בנפחם הכולל פי שישים מנפח הסכין, טעם החמץ בטל. ויש שמחמירים בדבר, וכן עיקר ההלכה.

אולם, אם לא בישראל את כולם יחד, רק השרה אותם יחד

מים שהשרו בהם מאכל שבלוע בו טעם חמוץ - באיזה אופן מותר לשתותם בפסח?

בפסח. אך לדעת חלק מהפוסקים טעם החמץ 'חוזר ונעור' בפסח, ואוסר את המים כדין 'משהו' חמץ שאוסר את התערובת בפסח. אולם, אם הסינון התבצע בפסח, הרי הם אסורים לכל הדעות, שהרי שהו במים בפסח, ובלעו מהם את טעם החמץ, וחמץ אינו בטל בפסח בתערובת.

[משנ"ב תמוז, פט, ושעה"צ קכט; וראה שו"ע לעיל, ד, ומשנ"ב כא]

מאכל שנבלע בו טעם חמץ, וכגון שחתכוהו בסכין חמץ 'בת יומה' בהיותו חם, והשרוהו במים במשך עשרים וארבע שעות - שאז נחשב כאילו התבשל בהם, משום ש'כבוש כמבושל' - ואחר כך סיננו את המים מהמאכל, באופן שאין כל חשש כי נותר בהם חלק מהמאכל - אם הסינון התבצע לפני הפסח, ויש בהם פי שישים מטעם החמץ, הטעם 'בטל' בהם, והם מותרים בשתייה

* מאכל שנחתך בסכין שמשתמשים בה לחיתוך חמץ - אסור לאוכלו בפסח. ואם החיתוך התבצע לפני הפסח, ניתן להתיר את אכילתו על ידי הדחת מקום החיתוך במים, או גירוד מקום החיתוך. אך אם ידוע שהסכין היתה נקיה בעת החיתוך, המאכל שנחתך בה מותר בפסח; למעט אם מדובר בסכין שבלוע בה טעם חמץ, שאם חותך בה מאכל חם או 'חריף', אזי החום, או החריפות בשילוב עם כוח דחיקת הסכין, מפליטים ממנה את טעם החמץ. ואף אם כבר חלפו עשרים וארבע שעות מאז שבלעה את טעם החמץ - פעמים שמאכל החריף אסור, מחמת שהוא 'משביח' את הטעם.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

כיצד מערבים 'עירוב תחומין' עבור שבת ויום טוב רצופים?

יהיה מונח במקומו בין בכניסת יום ראשון ובין בכניסת יום שני, ובכניסת יום שני, חל העירוב של היום השני מאליו. ואם ירצה בכך מסיבה כלשהי - רשאי לקחת את המזון לביתו, (על מנת להחזירו, ראה להלן), ולהחזירו למקומו לפני כניסת היום השני. ואילו דינם של שני ימי ראש השנה, שונה מדין שני ימים טובים שבחוץ לארץ, והם נחשבים כיום אחד; ואדרבה, לא ניתן לעשות עבורם עירובים נפרדים. ולכן, העירוב שעושה בכניסת היום הראשון - חל גם עבור היום השני.

[שו"ע תטז, א-ב, ומשנ"ב י, יא, יב, יג רטז]

שני ימים טובים של גלויות, או שבת ויום טוב רצופים - יש לעשות 'עירוב תחומין' בנפרד עבור כל אחד מהם. ולפיכך, אם מערב באמצעות שהייה במקום העירוב בזמן 'בין השמשות', צריך שישהה שם בין בכניסת היום הראשון, ובין בכניסת היום השני. ואם מערב באמצעות הנחת מזון שתי סעודות במקום העירוב למשך זמן בין השמשות - יכול להניח בערב היום הראשון את אותו המזון עבור שני הימים, אך יפרש זאת בנוסח 'בזה העירוב' שאומרים לאחר הנחת המזון במקומו; וכדין מי שמניח מזון לעירוב תחומין עבור מספר שבתות (ראה תקציר לאתמול). והמזון

הלוח היומי

י' בכסלו | רבי איסר זלמן ב"ר ברוך פריץ מלצר זצ"ל, בעל אבן האזל, אב"ד ור"י סלוצק, ור"י עץ חיים

יארצייט:

תצ"ח: רבי שמשון חסיד ב"ר משה בלוך זצ"ל, בעל נזירות שמשון ודיין בהמבורג.
 תרמ"א: רבי נתן בנימין (המכונה נטע וולף) ב"ר אברהם זנוויל ליבער זצ"ל, ראב"ד פרשבורג ובעל שארית נתן בנימין.
 תרפ"א: רבי פינחס מנחם אלעזר ב"ר בנימין אליעזר יוסטמן זצ"ל, מפילץ בעל שפתי צדיק, מכתבי תורה ויראה ועוד.
 תרפ"ז: רבי רפאל ב"ר פרג'אללה דאבוש זצ"ל, אב"ד טריפולי ומגדולי חכמי לוב.
 תרצ"ד: רבי משה מרדכי ב"ר צבי חיים עפשטיין זצ"ל, ר"י סלבודקא וחברון ובעל לבוש מרדכי.
 תש"ג: רבי מנחם נחום ב"ר שלום יוסף פרידמן הי"ד האדמו"ר מהוסיאטין.
 תשי"ד: רבי איסר זלמן ב"ר ברוך פריץ מלצר זצ"ל, בעל אבן האזל, אב"ד ור"י סלוצק, ור"י עץ חיים.
 תש"כ: רבי שמואל הלוי ב"ר נחום מאיר ווילנסקי זצ"ל, ר"י בית התלמוד ובעל נר שמואל.
 תשנ"ט: רבי חיים שמואל ב"ר אליהו לופיאן זצ"ל, בעל רווחא שמעתתא.
 תשע"ז: רבי יעקב ב"ר רפאל עטיה זצ"ל, רב העדה הלבנונית והחלאבית, ר"מ ישועות יעקב בבת ים.

אם היה האב מרגיל את בניו מנערום לשמור את לשונם, היה קל להם אחר כך לגדור את עצמם לגמרי במידה קדושה זו

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

בנפשם מצד ההרגל, והיה קל להם אחר כך לגדור את עצמם לגמרי במידה הקדושה של שמירת הלשון, והיו זוכים עבור זה לחיי העוה"ז והעוה"ב, כמו שנאמר (תהלים לד, יג-יד) "מי האיש החפץ חיים וכו' נצור לשונך מרע".

עוד מציינים בביאורים ומוספים, כי גם באופן שמותר ואף מצוה לספר לבניו בגנות אדם אחר, כגון שרואה באדם אחד שמוחזק במידה מגונה, כגון גאווה או כעס או שאר מידות רעות, או שהוא בטלן מתורה וכיוצא בזה, ורוצה להזהיר את בניו שלא יתחברו עמו כדי שלא ילמדו ממעשיו - כתב החפץ חיים לעיל (כלל ד ס"י) שמצוה עליו לבאר להם מדוע מספר בגנותו, כדי שלא יבאו לתמוה עליו שהוא סותר את עצמו, כי פעם אומר להם שאסור לספר בגנות אדם אפילו על אמת, ועתה הוא מספר בעצמו.

בסעיף יד (כלל ח' מהלכות לשון הרע) מעורר ה'חפץ חיים' על חובתו של כל אדם להוכיח תמיד את בני ביתו ולהפרישם מדיבורי לשון הרע, וכותב שיעשה כן בלשון רכה, שיציע בפניהם את גודל העונש שיהיה עבור זה לעתיד לבוא וגודל השכר למי שנהנהר בזה. בביאורים ומוספים מביאים מה שכתב החפץ חיים לקמן (כלל ט ס"ה בהגה"ה) בשם הגר"א (אגרת הגר"א), שהדיבור והמידות צריכים הרגל רב, וההרגל על כל דבר - שלטון. וביאר החפץ חיים, שכאשר נתבונן היטב נמצא, שסיבת פרצת העוון המר של לשון הרע היא מחמת שכל אחד הורגל מנערותו לדבר מה שהוא רוצה באין מוחה, ואינו מעלה על דעתו אז שיש חשש איסור בדבר, ולכן גם בבגרותו כשנודע לו שיש איסור בדבר, קשה לו מאד לשנות את טבעו הנטוע בו מנערותו, לא כן אם היה האב מזהיר תמיד את בניו ומרגילים בזה מנערום, ממילא היה דבר זה נטוע

יארצייט מרן הגאון רבי איסר זלמן ב"ר ברוך פריץ מלצר - בעל ה"אבן האזל"

על מה התרגש ובכה הגרא"ז מלצר?

הגאון רבי איסר זלמן מלצר היה נוהג לספר בהתרגשות (ולעיתים היו דמעות זולגות מעיניו) שבזמן הגר"ח וואלז'ין היה אדם שבירך "הגפן" על כוס שחשב שהיה בו יין והתברר שטעה, והיה צריך לברך ברכת "שהכל", ומרוב צער מיד הוא התעלף, והגר"ח וואלז'ין אמר: "ממקרה כזה חשים ברע, את זה אני יודע... אבל עד לכדי התעלפות!?" (בדרך עץ החיים - ח"ב עמ' 576 מפני רבי צבי ברוידא)

נשתדל לחשוב קודם כל ברכה האם אנו צריכים לברך, ואיזו ברכה עלינו לברך, כדי שלא נגיע ח"ו לידי ברכה לבטלה